

Dk. David DeSilva, Katika Ulimwengu wa Kitamaduni wa Agano Jipya, Kipindi cha 3, Ufadhili na Usawa.

© 2024 David DeSilva na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. David DeSilva katika mafundisho yake juu ya Ulimwengu wa Kitamaduni wa Agano Jipya. Hiki ni kipindi cha 3, Ufadhili na Usawa.

Katika kipindi hiki, tutaangalia kwa karibu taasisi ya kijamii ya ufadhili na maadili ya usawa ambayo yalikuwa msingi wa utamaduni wa karne ya kwanza wa Mediterania.

Huko Amerika, ukisikia inasemwa, sio vile unavyojua. Ni yule unayemjua, kwa kawaida ni katika muktadha wa mtu anayeonyesha hisia ya kutotendewa haki, ya kuwa amepigwa kwa kitu fulani kwa sababu mtu mwingine alikuwa na uhusiano wa kibinafsi ambao ulimpa nguvu ya kufikia lengo fulani. Tunaelekea kufanya kazi kwa njia isiyo ya kibinafsi zaidi, isiyo ya uhusiano wa kupata kile tunachotaka au kile tunachohitaji. Kwa mfano, utafutaji wa kazi unaelekea kuwa mchakato wa maombi usio na ubinafsi, angalau hadi hatua fulani.

Tunapohitaji kitu, msukumo wetu wa kwanza ni kwenda kwenye maduka, Amazon.com, au kitu kingine chochote ili kupata chochote tunachohitaji. Hata kama hatuna rasilimali kwa sasa kwa ajili ya kitu fulani, kwa mfano, kujenga nyumba, kununua nyumba au kuanzisha biashara, tunaelekea kwenda kwa wakala usio na utu ili kupata pesa, benki, chama cha mikopo, au kitu kama hicho. Maafa yakitokea, tunaelekea kutegemea bima ili kutoa rasilimali tunazohitaji ili kupata nafuu.

Karne ya kwanza ya ulimwengu wa Mediterania ilikuwa ulimwengu tofauti na haya yote. Huko, kwa mahitaji mengi zaidi ya chakula sokoni, kwa mahitaji mengi, nyenzo yako ya kwanza ya kuagiza ni mtu ambaye anaweza kukupa kile unachohitaji. Uhusiano, mtu mwingine ambaye alikuwa na kile ulichohitaji, alikuwa njia ya msingi ya kufikia kulingana na thamani au fadhila ya ukarimu na thamani ya shukrani.

Yote haya yamejikita katika fadhila ya haki. Tunaenda tena kwa Seneca, mtoa habari wetu wa karne ya kwanza, ambaye, katika kitabu chake On Benefits, kwa kweli ni utangulizi wa ajabu wa mtu mmoja mmoja kwa ufadhili, urafiki, na maadili haya ambayo yanatawala mahusiano haya. Tunamgeukia Seneca, ambaye anaandika kwamba kutoa na kupokea upendeleo ni desturi inayounda kifungo kikuu cha jamii ya wanadamu.

Ni gundi inayoweka jamii pamoja. Ni weave kuu katika kitambaa cha kijamii. Ndiyo, kuna soko katika kila jiji kuu, na pengine kijiji, ambapo unaweza kwenda kupata samaki, mboga, mkate, na vitu kama hivyo.

Kuna mafundi na mafundi ambao unanunua bidhaa kutoka kwao, lakini kuna sehemu kubwa zaidi ya usaidizi wa kibinafsi katika maisha ya kila siku katika ulimwengu wa kale kuliko tunavyotazamia au kutafuta katika ulimwengu wa kisasa wa Magharibi. Kwa hivyo, mlinzi, mtu ambaye ana uwezo mkubwa kuliko mimi, anaweza kutoa pesa, au nafaka wakati wa uhaba, au ajira ninapotafuta hiyo, au ruzuku ya ardhi, au kitu kama hicho. Ningeenda kwa mtu mwenye uwezo na ombi la upendeleo kama huo.

Ninaweza kumwendea mtu mwingine, si kwa sababu ana kile ninachohitaji, bali kwa sababu anaweza kupata mtu aliye na kile ninachohitaji. Ningetafuta uhusiano wa kibinafsi kama njia ya kujiendeleza kitaaluma au kijamii badala ya kutuma ombi la kazi kwenye romanforum.com au kitu kama hicho. Kwa hiyo, kuna wateja ambao hutoa msaada, na kuna wateja, wale wanaopokea msaada, hujiweka katika nafasi hiyo ya kuwa mteja, na pamoja na kupokea msaada kwa namna yoyote, mteja pia anakubali wajibu wa shukrani, wajibu wa kutangaza neema ambayo imetolewa, na kutangaza shukrani zake kwa hiyo, hivyo kujenga sifa ya mlinzi.

Mteja pia angeonyesha shukrani kwa kuonyesha uaminifu kwa mlinzi fulani. Walinzi katika jiji walicheza michezo yao wenyewe. Walicheza michezo yao ya kisiasa, wakitafuta maendeleo mmoja juu ya mwingine, wakitafuta kushika nyadhifa mjini, ili wasonge mbele katika ofisi.

Wateja wangesaidia wateja wao, kwa hivyo kukusanya idadi kubwa ya wateja kupitia ukarimu, usaidizi, na usaidizi pia ilikuwa njia ya kuongeza msingi wa nguvu wa mtu. Mimi, kama mteja, ningeendeleza masilahi ya mlinzi wangu kwa kadri niwezavyo. Mteja kwa kawaida, kwa vile hangeweza kurudisha zawadi ya aina kwa mlinzi, mara nyingi angetoa huduma kwa mlinzi.

Kwa kweli, ni aina ya dhana potofu, lakini tukio la ufunguzi katika The Godfather labda bado ni utangulizi bora zaidi, na umewekwa katika muktadha wa Mediterania, hata hivyo, ingawa ule wa kisasa ndio utangulizi bora zaidi wa utetezi. Mlinzi hukusanya mteja, na mlinzi ana uwezo wa kutoa kila aina ya maombi, na ikitokea kwamba utaitwa kufanya huduma, utakumbuka siku hii. Hiyo inajumuisha ethos ya zamani vizuri kabisa.

Sitaweza kamwe kumlipa mlinzi kwa ajili ya ruzuku ya ardhi au kwa kuikomboa familia yangu kutokana na mazao mabaya ambayo hayakufaulu, lakini ninaweza kumfanyia huduma fulani anapoitwa kufanya hivyo. Tumezungumza kuhusu wateja, tumezungumza kuhusu wateja, na pia nilitaja kwamba zawadi kuu ya mlinzi inaweza kuwa ufikiaji wa mlinzi mwingine. Mtu ambaye ninaweza kuwa na uhusiano naye huenda asiwe na kile ninachohitaji, lakini mtu huyo anaweza kuwa na rafiki ambaye ana ninachohitaji, na kwa hivyo tunaweza pia kuzungumza juu ya mlinzi huyo wa kwanza kama mpatanishi, kama wakala, kutumia neno la kisasa zaidi kwa hilo.

Mtu anayeweza kuunganisha mteja na mtu mwingine ambaye ana kile mteja anachohitaji. Kuna ushuhuda mzuri kwa mtu wa aina hii katika tamthilia ya Sophocles, Oedipus the King. Mkwe-mkwe wa Oedipus, mjomba, baba-mkwe, yote ni ngumu sana kwa sababu ya hadithi ya Oedipus, lakini Creon, ambaye ni mke wa Oedipus na ndugu wa mama, tahadhari ya mharibifu, anasema kwamba msingi wake wa nguvu sio kile ambacho yeye mwenyewe anaweza kutoa ndani na yenyewe, lakini ukweli kwamba ana sikio la Mfalme Oedipus.

Kwa hiyo, anaandika, ninakaribishwa kila mahali. Kila mtu ananisalimu, na wale wanaotaka upendeleo wako wanatafuta sikio langu kwa kuwa najua jinsi ya kusimamia kile wanachouliza ikiwa mtu angesoma barua za Warumi Pliny au Cicero, Pliny, ambaye alikuwa seneta ambaye hatimaye alikua gavana wa majimbo ya Bithinia na Ponto katika eneo ambalo sasa ni sehemu ya kaskazini ya Uturuki.

Cicero, bila shaka, ni mwanasiasa maarufu kutoka kipindi cha kabla ya ufalme, kipindi cha Republican, na mtu angepata mifano mingi ya udalali kazini. Kwa mfano, Pliny, kama gavana wa Bithinia na Ponto, anaweza kutoa zawadi, huduma, na fursa nyingi za maendeleo kwa watu katika jimbo hilo, lakini pia ana zawadi ambayo karibu hakuna mtu mwingine yeyote katika jimbo hilo. Ana zawadi ya kupata mfalme Trajan mwenyewe.

Kwa hivyo, mambo mengi ambayo Pliny anatafutwa ni mambo ambayo Trajan pekee anaweza kutoa. Kwa mfano, zawadi ya uraia wa Kirumi kwa waaminifu wa Pliny wa masseuse vitu kama hivyo. Kwa hivyo, kwa kweli, nguvu ya Pliny kama mlinzi inatokana na uwezo wake wa kupatanisha zawadi za mlinzi mkuu zaidi.

Sasa, tumezungumza hadi sasa; Nimezungumza hadi sasa juu ya upendeleo na wateja katika suala la usawa wa kijamii. Mlinzi ni mtu mwenye nguvu, tajiri zaidi, mtu bora wa rasilimali. Mteja, bila shaka, ni duni kijamii, kisiasa na kiuchumi.

Lakini aina hii ya nguvu pia ilikuwepo kati ya usawa wa kijamii. Pliny na mtu kama Pliny, gavana mwingine wa mkoa mwingine, wangeweza kusaidiana. Mmoja asingekuwa mlinzi wa mwenzake, mmoja asingekuwa duni na kuwa mteja wa mwenzake, lakini wangechukuliana kuwa marafiki.

Lugha ya urafiki katika karne ya kwanza ni lugha ya upendeleo kati ya watu sawa, kati ya usawa wa kijamii. Unaweza kufikiria hadithi katika simulizi la shauku la Pilato na Herode Antipa kwa sababu Pilato anamwonyesha Herode Antipa adabu katikati ya simulizi hilo la mateso, akimpa Herode fursa ya kuhukumu kesi ya Yesu huyu. Pilato na Herode wakawa marafiki siku hiyo.

Hiyo haimaanishi kuwa walikua wachumba sana, kwani ghafla waligeuka kutoka kwa uhusiano wa kugombana na kuwa na uhusiano ambao wangeanza kuoneshana

upendeleo. Wangefanyiana upendeleo, na wangeangalia masilahi ya kila mmoja wao. Hakuna hata mmoja ambaye kwa kweli alikuwa duni au bora kuliko mwingine, ingawa labda mtu angeweza kubishana na jambo hilo ikiwa mmoja alikuwa Herode Antipa.

Vema, Pilato angekuwa na dai lake, pia. Lakini kimsingi walikuwa ni watu sawa kisiasa ambao tangu hapo walifanya upendeleo kwa mwingine. Ufadhili, usawa, na urafiki sio muhimu tu kwa wasomi katika ulimwengu wa karne ya kwanza, wala hayakuwa tu uhusiano ambao ungeweza kuunganisha wasomi na wasio wasomi.

Mtu pia hupata ushahidi wa aina hii ya mfumo, ethos sawa kati ya wakazi wa vijijini, kati ya darasa la kilimo, kufikia njia ya nyuma ya Hesiod, naamini mwandishi wa Kigiriki wa karne ya 6 KK. Katika Kazi na Siku zake, ambayo ni kazi ambayo inahusu sana maisha ya kawaida ya kilimo ya Wagiriki, anatoa ushauri kuhusu jinsi ya kushiriki katika kubadilishana upendeleo, huduma, na zawadi katika kijiji cha wakulima. Mchukulieni jirani yako kipimo cha uadilifu na mlipe kwa haki kwa kipimo sawa au bora kama ukiweza ili mkihitaji baadaye mpate kuwa na uhakika.

Anachoangalia Hesiod ni utayari wa jirani A kumsaidia jirani B; Sina mbegu ya kupanda mazao yangu yanayofuata; unaweza kunisaidia? Na ndipo hekima ya jirani B kuhakikisha anamrudishia jirani A na zaidi, ili jirani B akihitaji tena, amejitokea kuwa mteja wa heshima ni neno baya, bali jirani mwenye heshima, rafiki mwenye heshima. Mtu ambaye angerudisha fadhila au zawadi ambazo zimetolewa, hata kwa hatua bora kama malipo. Aina hii ya maadili inaendelea kuzingatiwa katika vijiji vya kisasa vya kilimo vya Mediterania, ambapo kubadilishana upendeleo ni muhimu, na kushindwa kurudisha upendeleo kunasababisha hatimaye kutengwa na mitandao ya upendeleo na, kwa hivyo, kwa maana fulani, kutofaulu kwa kijamii kwa mtu binafsi na familia yake, kwani mtu angehitaji msaada kila wakati.

Tunapaswa kuona tofauti kati ya ufadhili wa umma na upendeleo wa kibinafsi katika ulimwengu wa kale. Ikiwa ungetembelea karibu eneo lolote la kiakiolojia au jumba la makumbusho katika Bahari ya Mediterania, ungekuta maandishi mengi yanayoshuhudia kwamba tajiri fulani wa jiji hilo, au mshiriki tajiri wa jiji lingine, alitoa zawadi fulani kwa umma, iwe ni zawadi ya kufadhili michezo kila baada ya miaka minne, au zawadi ya tamasha kwa gharama yake mwenyewe, au zawadi ya hekalu, au chemchemi, zawadi ya lami au kitu kama hicho. Watu wenye uwezo walikuwa na nia ya kutoa kwa umma na hivyo kuongeza sifa zao kwa kuwa na mnara ambao utashuhudia daima, baadhi ya mnara wa kawaida unaofanya kazi ambao utashuhudia ukarimu wao daima.

Na maandishi, na labda wakati huo, aina fulani ya utambuzi wa umma wa ukweli kwamba zawadi hii ilikuwa imetolewa. Lakini kwa kufanya hivyo, mfadhili huyo, mfadhili huyo wa umma, hakuunda ghafla mtandao wa mahusiano na kila mtu mjini.

Hapana, ilikuwa zawadi kwa kila mtu kwa ujumla na, kwa hivyo, zawadi kwa mtu yeyote haswa.

Na kwa hivyo, umma kwa ujumla ungetoa shukrani na heshima, lakini hakuna Mwaefeso fulani ambaye angehisi, kwa hivyo, kuwa na deni kwa Maximus kwa chemchemi mpya. Ninatengeneza hilo. Huwezi kupata chemchemi ya Maximus huko Efeso.

Ni tofauti sana wakati upendeleo au urafiki hutokea mmoja-mmoja. Mkazi wa jiji anapokaribia mtu tajiri zaidi katika jiji kwa ajili ya upendeleo, kitendo hicho cha kujibu na kutoa kitu kwa mwombaji kinaweza kuunda uhusiano wa muda mrefu. Kwa sababu sitoi mara moja tu.

Ninampa mtu ambaye, ikiwa mtu huyo ni mwadilifu, ataendelea basi kutenda kwa njia zinazoendeleza masilahi yangu. Yeye, kwa kawaida yeye, wakati mwingine yeye, lakini kwa kawaida yeye, atanirudishia kwa njia tofauti na nilizotoa, lakini bado atakuwa akinirudishia upendeleo. Na kwa hivyo, atakuwa katika nafasi ya kuniuliza tena kitu.

Na kama amekuwa mpokeaji mzuri, sitaweza kabisa kukataa. Kwa sababu nimetoa, ameonyesha shukrani, nitoe tena. Na ataendelea kuendeleza maslahi yangu, na kadhalika na kadhalika.

Kwa hivyo, kitendo hiki cha awali cha kutoa kinaweza kuanzisha uhusiano wa maisha yote. Na kusoma baadhi ya waandishi, kama vile Ben Sirah au mwandishi wa mkusanyiko, To Demonicus. Ni heshima kwa Isocrates, mzungumzaji na mzungumzaji wa Kigiriki wa karne ya nne, lakini pengine ni jina bandia.

Kusoma makusanyo haya ya ushauri, mtu hupata hisia kwamba mtu anaweza kurithi urafiki wa baba yake. Mwana alipaswa kulipa fadhili alizoonyeshwa baba ili hata tuwe na mahusiano ya vizazi mbalimbali ya urafiki, au ufadhili na uteja, kati ya watu.

Kama matokeo, Seneca anasema, nitakuwa mwangalifu sana kabla ya kutoa upendeleo au kupokea upendeleo. Lazima niwe na uhakika sana kwamba huyu ni mtu ambaye nina uwezekano wa kutaka kuwa na uhusiano wa muda mrefu katika uhusiano kama huu. Sasa, inaweza isishangaza hata kidogo kwamba watu katika ulimwengu wa kale walifikiri uhusiano wao na miungu.

Au, kwa upande wa watu wa Kiyahudi, na Mungu, pamoja na safu za upendeleo na uteja. Hii ikawa kielelezo cha msingi cha kuzungumza juu ya miungu. Wanatoa zawadi bora kuliko, kubwa kuliko, na muhimu zaidi kuliko karibu mfadhili yeyote wa kibinadamu.

Na tunawiwa na miungu, kwa hiyo, heshima yote ambayo tunaweza kuwapa. Ibada tunayotoa hekaluni ni sadaka ya daima ya shukrani kwa miungu kwa zawadi zao. Udalali, mpatanishi, anakuwa kielelezo cha ukuhani katika mazingira mengi ya Kigiriki na Kirumi, pamoja na mazingira ya Kiyahudi na Kikristo.

Kwa kweli, neno la Kilatini kwa kuhani ni badala ya kusema katika suala hili. Ni pontifex, neno linalotokana na maneno yanayomaanisha daraja, pontasi, na mtengenezaji wa kitu. Kwa hiyo, kuhani anaitwa kihalisi mjenzi wa daraja.

Yeye huunganisha watu na miungu na miungu na watu na husaidia kuvunja uhusiano kati ya hizo mbili ili dua zipelekwe kwa yule mmoja, na dhabihu zirudishwe kwa yule, ambaye kisha hutoa zawadi kwa waabudu tena kama malipo. Mipaka hii kati ya walinzi wa kiungu na walinzi wa kibinadamu inaweza kuwa na ukungu katika ulimwengu wa kale. Jambo la ibada ya maliki katika ulimwengu wa Kirumi, hasa katika nusu ya mashariki ya Mediterania, inatuonyesha kazi.

Hata hivyo, hata kabla ya hapo, majenerali waliokomboa jiji wangeweza kutolewa, kama wonyesho wa shukrani, ibada. Demetrius Poliorcetes alikuwa jenerali aliyeokoa Athene kutoka chini ya mamlaka ya mchokozi. Katika maandishi ya Demetrio, ibada, ibada ya Demetrio, yaanzishwa huko Athene kwa sababu alitoa zawadi ambazo Waathene walikuwa wakiomba kwa miungu.

Katika maandishi, tunasoma, miungu mingine iko mbali au haina masikio, au haipo, au haitujali kabisa. Lakini wewe, tunaona hapa, upo, sio umbo la jiwe au mti, lakini kwa kweli. Na kwa hivyo, kwako, tunaomba, kwanza utuletee amani, kwa kuwa una uwezo.

Kusonga mbele kwa karne tatu hadi kuibuka kwa Augustus. Mtu wa wakati wa Herode Mkuu, kwa kweli, rafiki wa kibinafsi wa Herode Mkuu, Nikolai wa Damasko, mwanahistoria wa wakati huo, anaandika juu ya kuzaliwa kwa ibada ya Augustus kwa njia hii. Watu wote wanaozunguka Bahari ya Mediterania humwita hivi, kama Augusto, kulingana na makadirio yao ya heshima yake, wakimheshimu kwa mahekalu na dhabihu katika visiwa na mabara, yaliyopangwa katika miji na majimbo, yanayolingana na ukuu wa wema wake, na kulipa fadhila zake kwao.

Maana ya yote hayo ni kwamba Augustus alitoa zawadi za ulimwengu wa Mediterania zinazostahili miungu kutoa. Anasifiwa kwa kuleta amani mwishoni mwa, kimsingi, kizazi cha vita vya wenyewe kwa wenyewe. Kamwe usijali ukweli kwamba aliwajibika kwao, na vile vile baba yake mlezi, Julius Caesar.

Lakini alimalizia kwa mafanikio na hivyo kurejesha utulivu, usalama, na ufanisi katika eneo lote la Mediterania. Kwa kujibu hili, kwa sababu zawadi zake zilikuwa kubwa sana, jibu la shukrani lilipaswa kuendana. Na kwa hivyo, katika jambo ambalo ni lazima lihusishwe kwa kiasi fulani na kujipendekeza, watu wanaoizunguka Bahari ya

Mediterrania, hasa nusu ya mashariki, waligeukia aina za ibada kama njia ya kusema, hivi ndivyo tunavyothamini neema yako, zawadi ambazo umetoa na utaendelea kutupa.

Baada ya kusema hivyo, na itaendelea kutupa, ninakumbushwa ukweli kwamba watu wengi hufikiria dini ya Kigiriki na Kirumi kulingana na usemi wa Kilatini, do ut des. natoa ili mpate kutoa. Na kwa hivyo, tofauti mara nyingi hufanywa kati ya dini ya Kigiriki-Kirumi na dini ya Kiyahudi au ya Kikristo, ambayo wa kwanza hutoa ili kuchochea miungu kutoa ombi fulani, na wa pili hutoa kwa kujibu kile ambacho Mungu amefanya.

Lakini nitasema tu ushahidi hautoi hilo. Mtu hupata matukio mengi katika ulimwengu wa Kigiriki-Kirumi wa hisia ya kufanya quia de disti . Mimi si mzuri sana katika Kilatini.

Ilinichukua muda kuelewa hilo. Natoa kwa sababu umetoa. Na hiyo ndiyo hasa msukumo wa dini katika Ugiriki-Warumi na ulimwengu wa Kiyahudi.

Natoa kukiri ni dhabihu gani, sifa gani, chochote ninachofanya kidini, ninafanya hivi ili kukiri zawadi ambazo umetoa, lakini pia katika mazingira yote mawili kwa ufahamu kwamba kama mpokeaji wa shukrani wa zawadi zako, kwa hiyo mimi ni mgombea mzuri wa zawadi zaidi, kinyume na mtu anayechukua zawadi zako kwa urahisi na hakupei shukrani zinazostahili. Unaweza kupata hilo, unaweza kuona hilo lililochezwa katika fasihi ya Kigiriki-Kirumi na ya Kiyahudi katika suala hilo. Kusonga kuangazia maadili ya mahusiano haya zaidi, ninataka kufikiria nanyi nyote kuhusu muktadha wa kijamii wa neema.

Sasa, kwangu mimi, neema kimsingi ni neno la kitheolojia. Ni neno la kidini. Sisikii kuhusu neema huko nje katika ulimwengu wa kweli.

wa kweli ni kitu kibaya kusema. Ninaisikia tu katika seminari na makanisani. Lakini ni muhimu sana kwetu kuelewa kwamba Paulo na waandishi wengine wa Agano Jipya waliandika kabla ya neema ilikuwa neno maalum la kidini.

Wakati wao, neema ilikuwa neno la kila siku. Kwa kweli ilikuwa ya huko nje katika kila muktadha, kila mahali ambapo neema zilitolewa, kupokelewa, na kurudishwa. Na Paulo na waandishi wengine wa Agano Jipya walifikia ulimwengu huo ili kuzungumza kwa maana juu ya kile ambacho Mungu ameufanyia ulimwengu katika Yesu Kristo.

Sasa, katika ulimwengu huo, charis ina maana nne tofauti kabisa. Moja ni hisia ya kupendeza au kupambwa. Aisee hata nimetumia neno neema hapo.

Lakini charis inaweza kutumika kuzungumza juu ya uzuri au utulivu au kile ambacho, hata hivyo, kinaeleweka kuwa zawadi ya asili, zawadi ya miungu au ya Mungu kwa

mtu aliyezaliwa hivyo. Lakini kimsingi, charis ina moja ya maana tatu. Kwanza, ni utayari wa mlinzi au rafiki kutoa, kuwa mkarimu, kusaidia mtu ambaye ni mhitaji.

Kwa hivyo kwa kawaida tunatafsiri charis kama neema katika muktadha huo au kama neema. Lakini ni neema kwa maana maalum ya utayari wa mtu kutoa. Maana ya pili charis huwa ni zawadi, kitu ambacho kimetolewa chenyewe.

Mara nyingi hii hujitokeza katika wingi, zawadi, lakini pia hutumiwa kutaja msaada halisi au zawadi halisi iliyotolewa. Na maana ya tatu ni shukrani au shukrani. Mara nyingi hutumika na maana hiyo katika sala na lugha ya kiliturujia au aina ya kumwaga manii moja kwa moja ambayo Paulo atafanya.

Ashukuriwe Mungu kwa ajili ya zawadi yake isiyoelezeka. Neno la kwanza katika Kiyunani ni charis , totheo , neema kwa Mungu, ambayo si neema kwa maana ya upendeleo. Ni neema kwa maana ya kukiri kibali, kutoa shukrani, na kuonyesha shukrani.

Na kwa rekodi tu, kinyume cha charis ni acharistia , ukosefu wa neema. Na hiyo inatumika kimsingi kutaja kutokuwa na shukrani, kushindwa au kukataa kurudisha neema kwa neema, kurudisha kibali kwa neema. Sasa, hisi tatu zilizoshikiliwa pamoja na neno hili charis , kibali cha mtoaji, zawadi yenyewe, urejesho wa shukrani wa mpokeaji.

Hizi tayari zinapendekeza kwa uwazi kile wanaadili wengi kutoka tamaduni za Kigiriki na Kirumi walisema kwa uwazi. Neema lazima ikutane na neema. Upendeleo lazima daima uzae upendeleo.

Hilo lisipotokea, neema imetumiwa vibaya, na kile kilicho kizuri kimefanywa kuwa kibaya na kufedheheshwa. Picha ya kawaida sana inayoendana na ethos hii katika ulimwengu wa kale ni sura ya neema tatu. Ikiwa ungeenda kwenye takriban jumba lolote la makumbusho la ukubwa mzuri nchini Italia, Ugiriki, au hata Uturuki, yaelekea ungepata uwakilishi fulani wa fadhila hizo tatu.

Wawili walioonyeshwa hapa wote wanatoka Italia, mmoja kutoka Pompeii na mmoja kutoka kwa jumba la kifahari huko Roma, sasa katika Jumba la Makumbusho la Capitoline katikati mwa Roma yenyewe. Lakini unaweza kupata picha hiyo hiyo katika michoro na michoro huko Cyrenaica, Libya ya kisasa, mkoa wa Kiroma wa Cyrenaica, na Asia Ndogo. Nilishangaa kupata frieze ya neema tatu katika Hierapolis nchini Uturuki.

Namaanisha, sikuipata kama nilivyoigundua. Ilikuwa kwenye jumba la makumbusho. Lakini kwa hivyo, hii ni aina ya picha ya Mediterranean inayopatikana kila mahali.

Na inasimamia, inawakilisha taasisi hii ya kijamii ya kutoa na kupokea na kurejesha fadhila. Na Seneca, kwa mara nyingine tena, anaelekeza kwenye taswira hii na kufafanua taswira hii, kama ilivyokuwa, katika mwendo wa kitabu chake juu ya faida. Anaandika kwamba kuna neema tatu.

Na kwa kumbukumbu tu, neema zinachukuliwa kuwa ni viumbe vya kimungu. Ni binti za miungu. Na anaandika kuna neema tatu kwani kuna moja ya kutoa faida, moja ya kupata faida, na ya tatu kwa kurudisha.

Kila sehemu ya mzunguko au duara la neema inawakilishwa na mmoja wa nymphs hawa, mmoja wa miungu hii. Anaandika kwamba wanacheza kwa mkono kwa sababu ya faida, kupita katika mwendo wake kutoka mkono hadi mkono, hata hivyo kurudi kwa mtoaji. Zawadi haipotei kamwe kwa mtoaji ikiwa imepokelewa vizuri na kurudishwa vizuri ndio wazo lake hapo.

Anaandika kwamba uzuri wa yote, uzuri wa ngoma hii, huharibiwa ikiwa kozi hii itavunjwa popote. Ina uzuri zaidi ikiwa itadumishwa kwa mfululizo usioingiliwa. Kwa hivyo, anaelezea basi, kwa kutumia taswira hii ya neema tatu wakicheza dansi yao katika mduara, kuelezea maadili haya ya usawa ambayo yanaunganisha watu pamoja, nia ya kusaidia na kupanua zawadi au usaidizi, na kujitolea kuthamini zawadi na usaidizi, na kuthamini wajibu wa kuwa na karama, kusaidiwa, huweka kwa mpokeaji, kwamba kutoa ahadi kwa mpokeaji.

Mzunguko huu basi huendelea kwa muda wa maisha, hata kwa vizazi, na huwaunganisha watu pamoja katika mahusiano ya usaidizi wa pande zote, usaidizi, na ushirikiano ambao hatimaye huwapata watu katika jamii hii kwa usalama kupitia maisha yao katika jamii bila nyavu za usalama vinginevyo. Shukrani ilizingatiwa kuwa jukumu takatifu, wakati kutokuwa na shukrani kungeweza kusemwa kuwa ni sawa na kufuru. Na tena, ukweli kwamba ethos na taasisi iliwakilishwa na miungu watatu inaimarisha hilo.

Kutoa vibaya au kushindwa kurudisha ni kuwaumiza miungu hao wa kike. Ni kukiuka matakatifu. Na kwa hivyo Seneca angeweza kuandika, kushindwa kurudisha shukrani ni aibu, na ulimwengu wote unahesabu kama hivyo.

Anadai hii kama thamani nyingine ya kimsingi ya ulimwengu wote katika muktadha wake. Kwa hiyo, tunapofikiri juu ya Agano Jipya, na tunafikiri juu ya neema na njia ambazo mahusiano fulani yanaonyeshwa katika Agano Jipya, hii inakuwa, naamini, msingi muhimu sana kwetu kuzingatia. Hiyo inatuhimiza kuwa makini na mambo kadhaa, ikiwa ni pamoja na maswali kadhaa ya ufafanuzi, tunaposoma kifungu chochote cha Agano Jipya.

Inabidi tukumbuke kwanza ambapo lugha ya neema ingekuwa nyumbani katika ulimwengu wa kila siku wa mwandishi na hadhira yake. Watu waliopokea Wagalatia

au waliopokea barua kwa Waebrania walijua yote kuhusu neema muda mrefu kabla ya mwandishi wa barua hizo hajaiunganisha na neema ya Mungu wa Israeli iliyoonyeshwa katika Yesu Kristo. Kwa hivyo, ni muktadha gani unaounda maarifa na matarajio kuhusu neema katika ulimwengu wa kila siku? Ni wapi wasikilizaji wangefunuliwa mara kwa mara kwa lugha hii zaidi ya kusanyiko la kidini la eklesia ya Kikristo? Je, wasikilizaji wataleta taarifa gani na makisio gani katika usikilizaji wa kifungu kama Wagalatia kutoka kwa mazingira haya mengine? Paulo anaweza kudhani watatoa nini anapozungumza kuhusu neema, anapoiwasilisha kama kitendo kisichofikirika ambacho huweka neema ya Mungu kando? Pia tunataka kuwa wasikivu kwa kiwango ambacho mwandishi wa Agano Jipya anaweza kutaka kupinga au kusahihisha dhamira au uzoefu ambao wasikilizaji wanaweza kuleta katika ufasiri wao wa maandishi au mwingiliano wao na mtu mwingine, na vile vile kiwango ambacho mwandishi hutegemea na kujenga juu ya maadili hayo. Hiyo ni kusema, na kwa upande mmoja, Paulo anaweza kuingiza mengi ya yale ambayo tumekuwa tukijadili hivi punde katika suala la maadili ya neema na upatanisho katika mjadala wake wa uhusiano wetu na Mungu na wajibu wetu kwa Mungu.

Lakini wakati huohuo, huenda Paulo akatafuta kusahihisha dhana fulani kuhusu ubadilishanaji wa zawadi katika makutaniko yake. Njia moja mashuhuri anayofanya hivi ni kujaribu kuwaonyesha walinzi matajiri katika jumuiya zake za Kikristo kwamba sivyo, na hivyo kununua msingi wa mamlaka ndani ya kanisa ili kuendeleza maslahi yao dhidi ya Wakristo wengine matajiri katika jumuiya hiyo. Hii inaonekana kuwa moja ya shida kuu huko Korintho, kwa mfano.

Wazo la kwamba mimi nitoe nyumbani na chakula na ukarimu kwa kusanyiko la Kikristo, kwa hiyo, halimaanishi kwamba nimefanya kusanyiko zima kuwa mteja wangu. Paulo ataanzisha dhana nyingine kama uwakili katika mlinganyo ili kusawazisha baadhi ya matarajio ya kijamii ambayo Mkristo tajiri anaweza kuleta katika mazingira hayo mapya. Ninataka kutumia muda kidogo katika sehemu ya mwisho ya mhadhara huu nikifikiria kwa ukamilifu zaidi kanuni za upendeleo, urafiki na uteja.

Tukianza na utoaji wa neema, ni maarifa gani ya kitamaduni ambayo mtu wa kawaida wa karne ya kwanza anaweza kuwa nayo kuhusu kutoa kwa neema? Ni wazi kabisa kwamba mtoaji ambaye anataka kuishi vizuri, mtoaji ambaye si mwekezaji tu, kama Seneca au Ben Sirah, atazungumza kwa dharau kuhusu mtoaji mbaya. Ni muhimu kwamba mtoaji atoe kwa maslahi ya mpokeaji, ya mnufaika, si kwa nia ya kujinufaisha mtoaji kupitia marejesho fulani ambayo anaweza kumtoka mtu huyo. Ben Sirah, katika mkusanyo wake wa kimsingi wa methali, anachora kwa njia hii mtoaji asiye na shukrani.

Zawadi kutoka kwa watu wasio na akili hazitakunufaisha kwa sababu wanatafuta nyingi kwa malipo kidogo. Watatoa kidogo na kulaumu sana, nao watafungua vinywa vyao kama mlinzi wa mji. Sina rafiki.

Hakuna shukrani kwa matendo yangu mema. Ingawa mtoaji hapaswi kutoa kwa nia ya kupata kitu kama malipo, haipaswi kutegemea usawa ambao mpokeaji mzuri ataonyesha, mtoaji pia hapaswi kutupa faida zake kwa watu wanaojulikana kuwa wasio na shukrani. Wanapaswa kutoa, badala yake, kwa watu wema.

Tukiangalia mkusanyo huo wa ushauri kwa Demonicus , tunasoma, furahia upendeleo wako kwa watu wema, kwa kuwa hifadhi ya shukrani iliyowekwa ndani ya mioyo ya watu wema ni hazina kubwa. Ukitoa zawadi zako kwa watu wabaya, thawabu yako itakuwa sawa na wale wanaolisha mbwa waliopotea, wanaowazomea wale wanaowalisha na wale wanaopita tu. Ni nani , basi, mtu ambaye mtu anapaswa kumpa? Mtu anapaswa kumpa mtu mwenye sifa ya kujua jinsi ya kushukuru.

Sifa ya shukrani ni usawa wa zamani wa ukadiriaji mzuri wa mkopo. Na kuna mstari mzuri hapa. Kama Seneca anaandika, mimi huchagua mtu kama mpokeaji wa zawadi zangu.

Ninachagua mtu ambaye atakuwa na shukrani, sio mtu ambaye ana uwezekano wa kurudi maalum. Na mara nyingi hutokea kwamba mwenye kushukuru ni yule ambaye hawezi kurudi, wakati asiye na shukrani ni yule ambaye amerudi. Ni kwa moyo kwamba makadirio yangu yanaelekezwa.

Kwa hiyo, kile Seneca anasema, kwa kutoa ili kubaki safi na wema, nataka mtu huyo ahamini zawadi, lakini sijali kuhusu kile ambacho mtu huyo anaweza kunipa. Kwa kweli, ninaweza kuingia katika uhusiano ambapo mtu anarudi, lakini moyoni mwake, hakuna thamani katika uhusiano huo. Ni kubadilishana tu bidhaa.

Na hiyo sio urafiki au upendeleo unahusu. Yote ni juu ya malezi ya uhusiano wa muda mrefu wa kutafuta wengine. Seneca na wengine wanahimiza, mara kwa mara, kutoa kwa wasio na shukrani pia.

Na hii ni kwa kuwaiga miungu, wanaofanya jua na mvua kuwateremshia wema na waovu sawa. Ikiwa hiyo inaonekana kama Yesu katika Mathayo 5, inapaswa. Ni sambamba stunning.

Mtu anaweza kupata Yesu na Seneca wakiwahimiza watu watoe kwa kumwiga Mungu au miungu, ili wasiruhusu ukosefu wa shukrani wa waovu uzuie mtu kuwa anasa juu ya wote. Misaada ya umma, zawadi ya faragha ya mara kwa mara kwa wasio na shukrani kwa matumaini ya kuamka wema, ingekuwa sehemu na sehemu ya utoaji uliotukuka kwa sababu, hatimaye, lengo halikuwa kurudi bali kutenda mema kwa mtu mwingine. Wakati huo huo, kuna kanuni za wazi za kupokea vizuri, kwa kupokea manufaa kwa neema.

Ingawa watoaji wanapaswa kufikiria tu juu ya mpokeaji, wapokeaji wanapaswa kufikiria juu ya deni lao kwa mtoaji. Seneca anaandika katika kitabu hicho hicho juu ya faida ambazo mtu anayekusudia kushukuru, hata wakati anapokea, anapaswa kugeuza mawazo yake ili kurudisha kibali. Takriban mijadala yote ya fadhila ya uadilifu katika ulimwengu wa kale hutia ndani mazungumzo fulani ya kuwaheshimu wafadhili na kuonyesha shukrani ipasavyo kwa ajili ya neema zinazopokelewa.

Tunapaswa kukumbuka hapa picha ya ngoma ya neema, picha ya miungu watatu wakicheza kwenye duara, na ukweli kwamba kushindwa kuonyesha hatua za shukrani kwenye vidole vya mpenzi wako wa ngoma na kuharibu ngoma. Hakuna vikwazo rasmi katika ulimwengu wa kale ili kutekeleza shukrani, bila shaka. Mabadilishano yanayoendelea lazima yawe ya hiari ili yawe neema hata kidogo.

Sasa, vipi kuhusu shukrani? Shukrani inaweza kuchukua maneno mbalimbali. Mara nyingi sana, iliangukia katika moja au zaidi ya kategoria tatu, la kwanza likiwa ni kuleta heshima kwa mfadhili kupitia mwenendo wa mtu mwenyewe kuelekea mfadhili huyo na kupitia ushuhuda wa mtu. Seneca inawahimiza wapokeaji, tuonyeshe jinsi tunavyoshukuru kwa baraka ambayo imetujia kwa kumimina hisia zetu na tuwashuhudie sio tu katika kusikia kwa mtoaji, lakini kila mahali.

Hii hutokea katika kesi ya utengenezaji wa umma katika aina za maandishi, ambayo yatakuwa na ushuhuda wa mawe kwa wakati wote kwa ukarimu wa mfadhili, au sanamu zilizowekwa katika kesi ya zawadi za thamani zaidi, au kuheshimu mfadhili katika tukio la umma na kadhalika. Hii, kwa bahati, ni msukumo wa mara kwa mara wa kumheshimu Mungu katika usemi wa mtu, kwa kutoa ushuhuda au kwa kutamka zaburi ya shukrani na sifa. Mtu apata katika kitabu cha apokrifa Tobit, kwa kielelezo, malaika Raphael akiwahimiza wale ambao Mungu amewaokoa hivi karibuni kutoka katika msiba wambariki Mungu na kumkiri mbele ya wote walio hai kwa ajili ya mambo mema ambayo amekufanyia.

Watangazie watu wote matendo ya Mungu kwa heshima iwapasayo. Usiwe mwepesi kumkubali. Yafunueni matendo ya Mungu, na kwa heshima ifaayo, mkiri yeye.

Heshima ilikuwa sehemu moja muhimu ya kurudi kwa shukrani. Ndivyo ilivyokuwa huduma au malipo mengine kama hayo kwa zawadi yenyewe. Seneca anaandika kwamba tabia ya ukarimu ya mtoaji hulipwa tunapoipokea kwa shukrani.

Sehemu nyingine ya neema, ambayo inajumuisha kitu cha nyenzo, bado hatujalipa, lakini bado tunatumai kufanya hivyo. Deni la nia njema, la mwelekeo mzuri kwa mtazamo mzuri, limetolewa kwa kurudi kwa nia njema. Deni la nyenzo linahitaji kurudi kwa nyenzo.

Hapa, tunapaswa kuelewa nyenzo kwa upana kama aina yoyote ya usaidizi au huduma katika ulimwengu halisi au ulimwengu wa kimwili. Na hivyo, siwezi kumlipa

maliki kwa zawadi kwa njia yoyote ya kimwili, lakini ninaweza kumlipa mfalme kwa kufanya amri ya mfalme anapohitaji jambo fulani kufanywa, au kwa kufanya mengi ya zabuni ya gavana anapohitaji jambo fulani kufanywa, na kutoa huduma hiyo kwa uhuru kama sehemu ya kurudi kwangu. Pengine unaweza tayari kuingiza uhusiano wa hii na Mungu.

Siwezi kumlipa Mungu kwa chochote, lakini ninaweza kumpa Mungu kile ninachoweza kufanya, maisha ya matendo ya utii na huduma kama onyesho la shukrani kwa kile ambacho Mungu amenipa. Na sehemu ya tatu ya jibu la shukrani ni uaminifu kwa mfadhili wa mtu. Kama nilivyotaja awali, wateja mara nyingi walikuwa wakishindana wao kwa wao, na hivyo uaminifu kwa mtu ambaye amenionyesha upendeleo hapo awali ni onyesho muhimu sana la shukrani na uhusiano.

Siwezi tu kuwa mtu mtukufu na kwenda kwenye karamu ambaye anaonekana kushinda. Ninapaswa kusimama karibu na mtu ambaye, siku za nyuma, alisimama nami kwa kunisaidia na kunisaidia. Seneca anaandika kwamba uaminifu huu lazima uwekwe juu ya masuala yoyote ya manufaa ya kibinafsi.

Anaandika ni mtu asiye na shukrani ambaye anadhani ningependa kurudisha shukrani, lakini ninaogopa gharama. Ninaogopa hatari. Mimi huepuka kuwaudhi watu wengine ambao mlinzi wangu hana kibali nao.

Ningependelea kushauriana na masilahi yangu. Katika barua kutoka kwa Seneca, anaandika kwamba hakuna mtu anayeweza kushukuru kikweli isipokuwa awe amejifunza kudharau mambo ambayo yanawafanya kundi la kawaida likengeushwe. Ikiwa unataka kurudisha upendeleo, lazima uwe tayari kwenda uhamishoni, kumwaga damu yako, kupata umaskini, au hata kuacha kutokuwa na hatia kwako kuchafuliwe na kufichuliwa na kashfa za aibu.

Hiyo ni kusema, lazima uweke uhusiano wako na mlinzi wako juu ya mambo mengine yote. Na ikiwa ameanguka kwenye nyakati ngumu, lazima ukubali ukweli kwamba nyakati hizo ngumu zitakuangukia wewe pia kwa sababu ya uhusiano wako na yeye kuliko kuvunja uhusiano huo ili kupata faida ya kibinafsi. Tunasikia mambo mengi mabaya juu ya Herode Mkuu kwa sababu, unajua, kwa ujumla, alikuwa mtu mwongo.

Lakini alijua jinsi ya kuwa mteja mwaminifu. Katika siku zake za ujana, kabla hajakasirika kabisa, alikuwa mteja mwaminifu wa Mark Antony. Na kwa muda mrefu, hilo lilimfanyia kazi vizuri hadi Antony akajikuta katika vita vya wenyewe kwa wenyewe dhidi ya Octavian, ambaye angekuwa mfalme Augustus na majeshi yote ya Roma ambayo hayakuwekwa nchini Misri pamoja na Antony.

Na, bila shaka, tunajua Antony alipotea vibaya sana mnamo 31 KK. Kwa hiyo, Herode atafanya nini sasa kwa kuwa mlinzi wake amekufa kwa aibu? Herode anakuja mbele

ya Augusto mwenyewe, Octavian mwenyewe, na kusema, sitakudanganya. Sitajaribu kupunguza uhusiano wangu na Antony.

Alikuwa mlinzi wangu na rafiki yangu. Na nilionyesha uaminifu na msaada kwake hadi mwisho. Na mimi situbu kwa hilo.

Lakini kile ambacho ningekupa sasa, Augustus, ambaye sasa ni Octavian, ni ukweli kwamba najua jinsi ya kuwa mteja mwaminifu na rafiki. Nafikia hapo. Hiyo ni kuhusu jambo zuri pekee ninaloweza kusema kuhusu Herode.

Lakini alijua sana. Tumezungumza mengi juu ya neno neema kulingana na muktadha huu wa kijamii. Ninataka tu kutupa nje haraka kwamba neno imani pia lina makao ya asili katika muktadha wa mahusiano haya.

Si karibu kama neno charis , kama neno la Kigiriki charis linavyofanya katika suala la taasisi hii ya kijamii, lakini eneo maarufu la kuzungumza juu ya imani na kinyume chake ni katika uhusiano wa mlinzi na mteja au urafiki. Pistis, neno la Kigiriki ambalo kwa kawaida tunatafsiri imani au imani, linatumika kuzungumzia uaminifu katika kutegemewa kwa mlinzi au kutegemewa kwa rafiki kutoa kile kilichoahidiwa. Na pia hutumiwa kuzungumza juu ya kutegemewa kwa mteja, kugemea kwake kudumisha imani, kuweka imani na mlinzi au rafiki fulani.

Kinyume cha pistis ni apistia , kwa kawaida kutoaminiana au kutokuwa mwaminifu. Kwa hivyo tunaona ilitumika kuongelea juu ya kushindwa kuamini kutegemewa kwa mlinzi au rafiki au hata mteja. Au kama dhihirisho la kutokuwa mwaminifu, kutokuwa mwaminifu kwa uhusiano huu.

Hayo yote ya kusema, tunaposoma katika Agano Jipya, haiko hivyo kila wakati, lakini mara nyingi hutokea kwamba maneno imani, uaminifu, kutoaminiana na kutokuwa mwaminifu hutokea katika muktadha wa mahusiano ya neema, ya mahusiano ya mlinzi-mteja na mlinzi mara nyingi akiwa Mungu au Yesu na mteja akiwa mfuasi wa kibinadamu. Ili kufunga mhadhara huu, nataka kutazama kipindi kutoka kwa maisha ya Yesu ambacho kinatuonyesha ufadhili, udalali, na uteja kazini katika mazingira halisi kutoka kwa Injili. Hili linatoka katika Luka sura ya 7. Baada ya Yesu kumaliza kuwaambia watu maneno yake yote, aliingia Kapernaumu.

Jemadari mmoja alikuwa na mtumishi ambaye alikuwa muhimu sana kwake, lakini mtumishi huyo alikuwa mgonjwa na karibu kufa. Yule akida aliposikia habari za Yesu, aliwatuma wazee fulani Wayahudi kwa Yesu kumwomba aje kumponya mtumishi wake. Walipofika kwa Yesu, walimsihi sana.

Yeye anastahili wewe kufanya hili kwa ajili yake, walisema. Anawapenda watu wetu, na ndiye aliyetujengea sinagogi. Yesu akaenda pamoja nao.

Alikuwa karibu kufika nyumbani wakati yule akida alipotuma marafiki kumwambia Yesu, Bwana, usifadhaike. Sistahili wewe kuja chini ya paa langu. Kwa kweli, hata sikujiona kuwa ninastahili kuja kwako.

Sema neno tu, na mtumishi wangu atapona. Mimi pia ni mtu niliyewekwa chini ya mamlaka pamoja na askari walio chini yangu. Namwambia mmoja, enenda, huenda, na kwa mwingine, njoo, naye huja.

Namwambia mtumishi wangu, fanya hivi, naye mtumishi anafanya. Yesu aliposikia maneno hayo, alifurahishwa sana na yule akida. Akaugeukia mkutano uliokuwa ukimfuata, akasema, Nawaambia, hata katika Israeli sijaona imani namna hii.

Marafiki wa yule akida waliporudi nyumbani kwake, walimkuta mtumishi akiwa mzima. Sasa, hebu tuangalie baadhi ya mienendo inayofanya kazi katika hadithi hii. Akida, Mrumi, mtu wa nje, na mtu ambaye anaonekana kujijua kuwa sehemu ya jamii ya wakandamizaji katika Yudea, katika Galilaya, kwa kweli, katika kesi hii, anahitaji kitu.

Anahitaji kitu ambacho watu wa kawaida hawawezi kutoa, ambacho waganga wake wa kulipwa hawawezi kutoa. Anahitaji uponyaji kwa mtumishi wa nyumbani ambaye amekuwa mshiriki mpendwa na mwaminifu wa nyumba yake kwa muda mrefu na ambaye jemadari anamjali sana. Yesu ana sifa ya kuwa na kitu: nguvu za kuponya.

Tayari, kwa hatua hii katika simulizi la Luka, anasifika kwa kuweza kutoa pepo, kuponya wagonjwa, na kufanya kila namna ya miujiza ya kiungu. Jemadari anataka kile ambacho Yesu anaweza kutoa, na anafikiria jinsi ya kukipata. Kwa hiyo, haendi mwenyewe kwa sababu yeye ni mkandamizaji wa Kirumi.

Hajui jinsi atakavyopokelewa kama hivyo, lakini ana watu ambao, kwa kusema kwa ujinga, wana deni kwake. Wazee wa Kapernaumu wamefurahia ufadhili huo. Kwa hakika, jumuiya yote ya Kiyahudi ya Kapernaumu imefurahia ulinzi wa akida wa Kirumi anayeishi katikati yao, wakitaka kuwa, unajua, si Mroma mbaya, bali Mrumi mwema.

Ametumia pesa nyingi kwa jumuiya ya Kapernaumu, yaonekana akiwa amewajengea sinagogi. Kwa njia, sinagogi la karne ya kwanza, sio msingi wa sinagogi la karne ya kwanza, bado linaweza kuonekana Kapernaumu hadi leo. Inapendeza sana kuona kwamba huko chini ya sinagogi la chokaa la karne ya nne na kufikiria labda akida huyu aliweka msingi huu.

Kwa hiyo, anawatuma wale ambao amewanufaisha, na wale wazee wa jumuiya ya Kiyahudi pengine wamefurahi sana hatimaye kupata fursa ya kufanya kitu kizuri kwa ajili ya mlinzi wao wa ndani kwa malipo ya wema ambao amewafanyia. Kwa hiyo,

wanamwendea Yesu, na wanauza fadhila za akida kwa nguvu zao zote. Anastahili wewe umfanyie hivi.

Ametujengea sinagogi. Anawapenda watu wetu. Yeye ni mpokeaji anayestahili wa neema.

Yeye si Mroma wako wa kawaida. Kwa hivyo, wanafanya kama wapatanishi, kama madalali, wakimkaribia mtu ambaye wanaweza kumkaribia, mshiriki wa watu wao, mshiriki wa Wayahudi, kwa niaba ya mtu anayehitaji kitu. Na wanafanya hivyo kwa sababu wao wenyewe wanajijua kuwa ni wapokeaji wa upendeleo wa akida.

Na kwa hivyo, deni kwake kwa ukarimu wake. Sasa, hiyo tayari ni kielelezo kikubwa cha mienendo hii inayofanya kazi. Yesu anakubali kwenda.

Yesu anashawishiwa. Na njiani, akida afanya jambo la kushangaza zaidi. Anatuma kikundi kingine cha watu kwa Yesu ambao wanaitwa, kwa bahati, marafiki zake baadaye.

Kwa hivyo, watu, sehemu ya kaya yake, sehemu ya wateja wake waliopanuliwa. Anawatuma marafiki hawa kusema, acha hapo ulipo. Sistahili wewe kuja chini ya paa langu.

Lakini najua ya kwamba una mamlaka ya kufanya hivi, na unachotakiwa kufanya ni kusema neno. Kwa hivyo, haya yote, ninaelewa mamlaka. Najua ni nini kumwambia mtu, fanya hivi, naye anafanya.

Na ninajua una mamlaka ya aina hiyo linapokuja suala la neema za Mungu. Na huo ni mfano wa kushangaza wa uaminifu, wa pistis, neno ambalo tulikuwa tukizungumza. Najua unaweza kuja na neema hii.

Sina shaka. Unaaminika kabisa. Na Yesu anatambua kwamba hivyo ndivyo yule akida anavyosema.

Anasema, wow, aina hii ya uaminifu, aina hii ya ujasiri katika kugemea kwangu, sijapata katika Israeli, lakini ninaipata hapa. Naye anatoa upendeleo kwa akida huyu. Kwa hivyo, katika hadithi, kwa kweli tunaona mienendo mingi ikifanya kazi.

Upatanishi, usawa, wazee wanajaribu kufanya wawezalo kumrudishia afisa huyu wa Kirumi mkarimu sana, na imani pia inafanya kazi. Katika somo letu linalofuata, tutajaribu kuangalia andiko moja, barua kwa Waebraia, kupitia lenzi hii na kuona ni kiasi gani historia hii ya kitamaduni inaweza kuangazia katika barua ya Agano Jipya.

Huyu ni Dk. David DeSilva katika mafundisho yake juu ya Ulimwengu wa Kitamaduni

wa Agano Jipya. Hiki ni kipindi cha 3, Ufadhili na Usawa.